Má smysl vyšetřovat krev u zdravého psa?

10.01.2022
MVDr. Ivana Váňová

Vyšetření krve patří mezi základní úkony prováděné veterinárním lékařem v rámci diagnostiky nebo monitoringu terapie pacientů. Díky němu lze posoudit funkci a stav většiny orgánů a je v tomto ohledu nenahraditelné. U mladých zdravých lidí se běžně vyšetření krve neprovádí, existuje tedy důvod k odběru krve u zdravého zvířete?

Z hlediska veterinární klinické patologie, tj. oboru, který se věnuje laboratorním nálezům, je vyšetření krve zdravého jedince do jeho budoucího života k nezaplacení. Hodnoty, které jím získáme označujeme jako individuální referenční hodnoty, tj. číselné údaje parametrů (ukazatelů), které náleží danému zvířeti, pokud je zdravé. Na rozdíl od lidí máme totiž mezi psy poměrně široký rozptyl normálních hodnot laboratorních ukazatelů: do jednoho „pytle“ házíme všechny od jezevčíka po dogu. Již řadu let proto pozornost odborníků směruje k vytvoření tzv. plemenně specifických referenčních hodnot, tj. rozmezí možných hodnot v rámci populace zvířat jednoho plemene. Kupříkladu bylo zjištěno, že pokud by se anglický chrt posuzoval dle hodnot „běžných psů“, pak by mu bylo s největší pravděpodobností diagnostikováno selhání ledvin. Nebo někteří zástupci plemene kavalír King Charles španěl mají tak nízký počet krevních destiček, že by se neznalec této plemenné odchylky mohl leknout rizika vykrvácení. I když jsou již některá specifika známa, vzhledem k množství existujících plemen není v blízké budoucnosti možné, abychom věděli o všech odchylkách všech plemen. Hodnocení výsledků komplikuje i skutečnost, že v rámci jednoho plemene jsou zdraví jedinci, kteří vybočují do hodnot „nemocných“ jedinců.

Pokud uděláme první odběr krve až u nemocného psa, někdy nevíme s jistotou, jaká byla „startovací pozice“ ukazatelů a musíme počkat pár dní a odběr krve opakovat, abychom viděli trend změny a byly schopni správně výsledky vyhodnotit. Pokud však máme hodnoty krve z období, kdy byl pes zdravý, je mnohem jednodušší porovnat aktuální změnu. Samozřejmě, některé z ukazatelů se mění v závislosti na krmení i denní době, avšak mnohé jsou u jedince (oproti rozptylu v populaci) poměrně stabilní. Proto je velice přínosné provést vyšetření krve u každého zdravého jedince. Vhodným okamžikem může být předoperační vyšetření krve před kastrací nebo při vakcinaci. Majitel by měl získat konkrétní výsledky vyšetření a uschovat je v případě budoucího onemocnění. Vzhledem k tomu, že se hodnoty u štěňat liší od dospělých jedinců, doporučujeme odběr provést až v dospělosti. Pokud bude zvíře zdravé, krmeno krmivem s přibližně stejným složením, se stejnou fyzickou aktivitou a režimem, není nutné pak vyšetření každoročně opakovat. U zdravých seniorů by však vyšetření krve mělo být opakováno minimálně jednou ročně pro včasný záchyt např. onemocnění ledvin nebo endokrinních onemocnění.